

Muziejų edukacinės programos suaugusiesiems

Vienas iš valstybės kultūros politikos tikslų – sudaryti visuomenei ir kiekvienam jos nariui, taip pat vyresnio amžiaus žmonėms sąlygas dalyvauti kultūriniame gyvenime, pasirinkti mėgstamą laisvalaikio veiklą ir saviraiškos galimybę.

Įgyvendindami šį tikslą aktyviai dirba Lietuvos muziejai, rengdami edukacines programas, kurių dauguma skiriamos darželinukams, pradinukams bei mokyklinio amžiaus vaikams.

Vis labiau plintant mokymosi visą gyvenimą idėjai, į edukacines programas muziejuose būtina įtraukti įvairias lankytojų grupes: šeimą, bendruomenės atstovus, neįgaliuosius, tautinių mažumų grupes, pagyvenusius žmones. Šiai sričiai Lietuvos muziejų edukaciniame darbe akivaizdžiai trūksta dėmesio – . specializuotas edukacines programas suaugusiesiems organizuoja tik keli muziejai. Galbūt ir dėl to, kad programų rengimas suaugusiesiems reikalauja andragoginės kompetencijos ir efektyvios komunikacijos su šia auditorija išmanymo.

Daugelyje muziejų (ypač savivaldybių) švietimo programas dažniausiai rengia žmonės, neturintys reikiamos kvalifikacijos. Įvairūs specialistai (istorikai, archeologai, etnografai, filologai ir pan.), dirbantys muziejuose, muziejininko kvalifikaciją įgyja dirbdami ir tobulindami kvalifikaciją Kultūros darbuotojų tobulinimosi centre. Tuo tarpu įgyti darbo su suaugusiais žmonėmis kompetenciją galimybės dėl įvairių priežasčių vis dar ribotos. Lietuvoje taip pat nėra vadovėlių, skirtų muziejų edukacijai.

Užbaigusi trejų metų projektą „Muziejų edukacinės programos suaugusiesiems“, Lietuvos suaugusiųjų švietimo asociacija (LSŠA) prisidėjo, tobulindama muziejų darbuotojų andragoginę kompetenciją.

Bendradarbiaujant su Lietuvos muziejų asociacija, įgyvendinant projektą buvo parengta mokymo programa ir surengti keturi regioniniai mokymo renginiai, kuriuose apmokyti 73 savivaldybių lygmens muziejų darbuotojai. Mokymų dalyviai pageidavo, kad išplėtotą mokomoji medžiaga būtų išleista kaip mokomoji knyga, prieinama visiems Lietuvos muziejams.

Vytauto Didžiojo universitetui pakvietus LSŠA dalyvauti ES Leonardo da Vinči programos projekte „Profesinio rengimo mokym(si) turinio vertinimas ir tobulinimas“ (Revive), parengta andragoginės kompetencijos tobulinimo mokymo programa muziejininkams buvo pritaikyta nuotoliniam mokymuisi, panaudodojant Moodle platformą. Lietuvos muziejų darbuotojai išbandė ir įvertino programą teigiamai. Sutelkus autorių kolektyvą buvo parengta ir išleista mokomoji knyga muziejininkams „Muziejų edukacinės programos suaugusiesiems“¹. Pagrindinė knygos idėja - suaugusiųjų mokymo principus naudoti muziejų edukacinėms programoms rengti. Rengiant knygą remtasi suaugusio žmogaus mokymosi ypatumais: mokymusi iš patirties ir per patirtį, kognityviniais ir afektyviniais mokymosi tikslais, vidine mokymosi motyvacija ir daugiasluoksnio intelekto ypatybėmis. Knygoje šalia teorinių tekstų pateikiamos savarankiško darbo užduotys, praktiniai patarimai, gerosios patirties pavyzdžiai.

Atsiliepdama apie mokomąją knygą prof., hab. dr Margarita Teresevičienė teigia:

„[domu, nes neteko skaityti tokio pobūdžio darbų, kur andragogika dera su profesionalaus muziejininko įžvalgomis ir siekiu keisti muziejų edukacijos formas, metodus, juos orientuoti į aktyvų, o ne pasyvų mokymo(si) pobūdį, sudominti lankytoją. [...]

Mokomąją knygą galima gauti LSŠA biure.

Su projektu ir sėkmės istorijomis galima susipažinti projekto tinklalapyje <http://www.reviveproject.eu/>.

Parengė: Vilija Lukošūnienė, Lietuvos suaugusiųjų švietimo asociacija, <http://www.lssa.smm.lt>

¹Muziejų edukacinės programos suaugusiesiems. Sudarytojas Arūnas Bėkšta. Autorių kolektyvas. 2010, Vilnius, Gimtasis žodis.